

SZLOVÁK NÉPISMERET

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
projekt	15 perc	180 perc	20 perc
80 pont	70 pont	100 pont	50 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	NINCS	NINCS	Egynyelvű szótár	NINCS
A vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja	NINCS	A feladatok megjelölésével összefüggő segédeszköz (képi, nyomtatott, illetve elektronikus ismerethordozó)	NINCS	A feladatok megjelölésével összefüggő segédeszköz (képi, nyomtatott, illetve elektronikus ismerethordozó)

Nyilvánosságra hozandók

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	tételcímek	NINCS	tételcímek
Mikor?	NINCS	jogszabály szerint	NINCS	jogszabály szerint

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

A vizsga szerkezete

Írásbeli vizsga (projekt)	Szóbeli vizsga 15 perc	
Egy téma önálló, évközi feldolgozása	A projektmunka megvédése	Egy tétel kifejtése
80 pont	20 pont	50 pont

Írásbeli vizsga

Az írásbeli feladat tartalmi és formai jellemzői

Tartalmi szerkezet

Egy projekt készítése váltja ki az írásbeli vizsgát.

A projekt témája a tanulmányok alatt érintett nyolc ismeretcsoporthoz (lásd Részletes követelmények) bármelyikéből választható, melyet a vizsgázó a szóbeli vizsgán véd meg.

A projekttel szemben támasztott követelmények:

10-20 oldal terjedelmű, amelyből szemléltetések nélkül a szöveg hossza 12-es betűmérettel, másfeles sortávolsággal minimum 5 oldal. A projektleírásnak tartalmaznia kell a munka fázisait: a téma kiválasztása indoklását, hipotézisek ill. célkitűzések megfogalmazását, bibliográfiát, szakirodalmi vonatkozásokat, a gyűjtőmunka leírását, a téma tartalmi részének kidolgozását, következtetéseket, személyes élményeket.

A projektmunka a téma kiválasztásától a végső forma létrehozásáig önálló munka. A vizsgázó a projektmunka elkészítése során konzulens segítségét kérheti. Ha a vizsgázó már nem rendelkezik tanulói jogviszonnal, és konzulens segítségét kéri, akkor saját maga gondoskodik konzulensről. A tanulói jogviszonyban lévő vizsgázó konzulense lehet a szaktanára is. A vizsgázó legkésőbb az írásbeli vizsgaidőszak kezdetéig leadja a kész projektmunkát.

A vizsgázó a projektmunka bemutatásához szemléltető anyagot vagy rövid, tézisszerű összefoglalást készít, amit a szóbeli vizsgán használ fel, a projekt megvédésekor.

Értékelés

A projektmunkára összesen 80 pont adható. A teljesítmény értékelése a következő általános értékelési kritériumokat tartalmazó központi javítási-értékelési útmutató alkalmazásával történik.

I. Tartalom

a) komplexitás, a téma többoldalú megközelítése	30 pont
b) a téma újszerű megközelítése	10 pont
c) bibliográfia és a téma szakirodalmi vonatkozásainak megjelenítése	5 pont

II. A projektkészítés folyamata

a) a projekt fázisainak megjelenítése	5 pont
b) az egyéni kutatómunka megjelenítése	15 pont

III. Forma

a) nyelvi megformáltság	8 pont
b) szerkezet, végső megjelenítés minősége	7 pont

Amennyiben a létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmennyiségnél (kevesebb mint 4 oldal), a projektmunka értékelhetetlen.

Szóbeli vizsga

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

Tartalmi szerkezet

A vizsgázó 5 percen bemutatja projektmunkáját. Ehhez előre elkészített szemléltető anyagot vagy rövid, tézisszerű összefoglalást hoz magával. Ezután 10 perc áll rendelkezésére, hogy kifejtse a tételét.

A középszintű szóbeli vizsga tételsorának összeállításáról a vizsgabizottságot működtető intézmény gondoskodik. A tételsor a négy kötelező ismeretsoporból összeállított 20 tételből áll. (Történeti ismeretek, Kisebbségpolitikai ismeretek, Néprajzi ismeretek, a Szlovák nemzetiség nyelvvel kapcsolatos ismeretek) A témakörök arányait a felkészülés során érvényesített súlypontok határozzák meg, de a tételeknek összességükben le kell fedniük mind a négy ismeretsoportot. A tételek mindegyike tartalmazzon egy, a tétel témájához kapcsolódó forrást is, amelynek elemzése szintén a felelet része.

Értékelés

A szóbeli vizsgateljesítmény maximális pontértéke 70 pont. Ezen belül a projekt bemutatására 20 pont, a tétel kifejtésére 50 pont adható. A vizsgateljesítmény értékelése a következő általános értékelési kritériumokat tartalmazó központi értékelési útmutató alkalmazásával történik.

A projekt bemutatása - összesen 20 pont

- a projektmunka lényegre törő összefoglalása 7 pont
- prezentációs technika, előadásmód 5 pont
- nyelvi megformáltság 5 pont
- szemléltetés 3 pont

A szóbeli tétel értékelése - összesen 50 pont

- tartalom 25 pont
- a forrás elemzése 10 pont
- nyelvi megformáltság 10 pont
- szerkezeti felépítés, a felelet felépítése 5 pont

EMELT SZINTŰ VIZSGA

A vizsga szerkezete

Írásbeli vizsga 180 perc	Szóbeli vizsga 20 perc
Esszé	Tétel kifejtése
100 pont	50 pont

Írásbeli vizsga

Az írásbeli feladat tartalmi és formai jellemzői

Tartalmi szerkezet

Emelt szinten az írásbeli vizsgarészben a vizsgázónak központi feladatok alapján (három megadott címből választva) egy 600-700 szavas esszét kell megírnia.

Az írásbeli vizsga a részletes vizsgakövetelményekre épül. Az írásbeli vizsgarész nyolc ismeretcsoporthól (ld. Részletes követelmények) tartalmaz forrásokra épülő feladatot, amelyekkel kapcsolatban a vizsgázó összefüggően kifejti az adott témát egyéni véleményével alátámasztva, és a feladatban megadott forrásokra reagálva.

Értékelés

A dolgozat egészére maximálisan 100 pont adható. A pontozási útmutatót az írásbeli vizsgarész feladatainak központi javítási-értékelési útmutatója tartalmazza.

Szóbeli vizsga

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

Tartalmi szerkezet

A szóbeli vizsgára 10 központilag meghatározott tétel készül. Minden tétel két altételtől áll. Az „A” altételt a vizsgázó a Történeti ismeretek és Kisebbségpolitikai ismeretek témakörből, a „B” altételt a Néprajzi ismeretek és a Szlovák nemzetiség nyelvvel kapcsolatos ismeretek témakörből húzza. Az egyes tételsorokon belül a témakörök aránya nem 50-50%, egy-egy témakör nagyobb hangsúlyt kaphat. A vizsgázónak kétszer tíz perc áll rendelkezésére, hogy a kihúzott két feladatban meghatározott témákat kifejtse.

Értékelés

A szóbeli vizsgateljesítmény maximális pontértéke 50 pont. A két altételre 25-25 pont adható. A vizsgateljesítmény értékelése a következő általános értékelési kritériumokat tartalmazó központi értékelési útmutató alkalmazásával történik.

1. „A” altétel:

- tartalom 15 pont
- szerkezeti felépítés, a felelet felépítése 5 pont
- nyelvi megformáltság 5 pont

2. „B” altétel:

- tartalom 15 pont
- szerkezeti felépítés, a felelet felépítése 5 pont
- nyelvi megformáltság 5 pont

PODROBNÉ POZIADAVKY MATURITNEJ SKÚŠKY ZO SLOVENSKEJ VZDELANOSTI

II. OPIS SKÚŠKY

Časti skúšky

Stredný stupeň		Vyšší stupeň	
Písomná skúška	Ústna skúška	Písomná skúška	Ústna skúška
Projekt	15 minút	180 minút	20 minút
80 bodov	70 bodov	100 bodov	50 bodov

Povolené pomôcky

	Stredný stupeň		Vyšší stupeň	
	Písomná skúška	Ústna skúška	Písomná skúška	Ústna skúška
Zabezpečuje maturant	žiadne	žiadne	Jednojazyčný slovník	žiadne
Zabezpečuje inštitúcia poverená organizáciou skúšky	žiadne	Pomôcky súvisiace so zadanými úlohami (obrazové, tlačené, respektíve elektronické)	žiadne	Pomôcky súvisiace so zadanými úlohami (obrazové, tlačené, respektíve elektronické)

Uverejnené materiály

	Stredný stupeň		Vyšší stupeň	
	Písomná skúška	Ústna skúška	Písomná skúška	Ústna skúška
Materiál	žiadne	názvy otázok	žiadne	názvy otázok
Kedy?	žiadne	podľa právnych predpisov	žiadne	podľa právnych predpisov

SKÚŠKA STREDNÉHO STUPŇA

Štruktúra skúšky

Písomná skúška (projekt)	Ústna skúška 15 minút	
Samostatné vypracovanie zvolenej témy (počas školského roku)	Obhajoba projektu	Vypracovanie otázky
80 bodov	20 bodov	50 bodov

Písomná skúška

Obsahové a formálne parametre písomnej skúšky

Obsahová štruktúra skúšky

Formou písomnej skúšky na strednom stupni je vypracovanie projektu a jeho prezentácia na ústnej skúške.

Tému projektu možno voliť zo všetkých ôsmich tematických okruhov (pozri Podrobné požiadavky maturitnej skúšky zo slovenskej vzdelanosti).

Požiadavky, ktoré má projekt spĺňať:

Rozsah práce 10-20 strán, z ktorých dĺžka konkrétneho textu bez ilustrácií s veľkosťou písmen 12 a riadkovaním 1,5 má byť minimálne 5 strán. Projekt musí obsahovať pracovné fázy: odôvodnenie výberu témy, sformulovanie hypotéz resp. cieľov, bibliografiu, odkazy na odbornú literatúru, opis spôsobu zbierania materiálov, vypracovanie obsahovej časti témy, závery (konklúzie), osobné zážitky.

Projekt má byť od výberu témy až po konečnú formu vypracovania samostatnou prácou maturanta. Maturant sa môže počas práce na projekte obrátiť o pomoc na konzulanta. Maturanti bez právneho pomeru na riadnom dennom štúdiu si musia konzulanta - v prípade, že potrebujú jeho pomoc - zabezpečiť sami. Konzulantom maturanta s právnym pomerom na riadnom dennom štúdiu môže byť aj jeho odborný profesor. Maturant musí hotový vypracovaný projekt odovzdať najneskôr do začiatočného termínu písomných maturitných skúšok.

Na prezentáciu projektu sa maturant pripraví vypracovaním názorného materiálu alebo krátkeho súhrnu, ktorý použije na ústnej skúške počas jeho obhajoby.

Hodnotenie

Za projektovú prácu možno udeliť maximálne 80 bodov. Hodnotenie výkonu prebieha podľa ústredne vypracovanej príručky na opravu a hodnotenie, ktorá obsahuje nasledujúce všeobecné kritériá hodnotenia.

I. Obsah

a) komplexita, mnohostranné zobrazenie témy	30 bodov
b) nové prvky v zobrazovaní témy	10 bodov
c) bibliografia a predstavenie zdrojov odbornej literatúry	5 bodov

II. Proces prípravy projektu

a) predstavenie jednotlivých fáz projektovej práce	5 bodov
b) predstavenie vlastnej výskumnej činnosti	15 bodov

III. Forma

a) náročnosť jazykového prejavu	8 bodov
b) štruktúra, kvalita konečného produktu	7 bodov

Ak je dĺžka vypracovaného textu podstatne kratšia ako vyžadovaná minimálna dĺžka (menej ako 4 strany), projektová práca nemôže byť pozitívne hodnotená.

Ústna skúška

Obsahové a formálne parametre ústnej skúšky

Obsahová štruktúra skúšky

Maturant predstaví vypracovaný projekt v časovom rozsahu 5 minút. Použije k tomu vopred pripravený názorný materiál alebo krátky súhrn. Potom má k dispozícii 10 minút, aby podal samostatnú odpoveď na otázku.

Maturitné otázky stredného stupňa zostavuje inštitúcia, ktorá je poverená organizáciou maturitnej skúšky. 20 maturitných otázok musí byť zostavený zo štyroch povinných tematických okruhov (historické vedomosti, vedomosti o národnostnej politike, vedomosti z národopisu a vedomosti o jazyku slovenskej menšiny). Pomer tematických okruhov stanovujú ťažiskové body podľa celoročnej prípravy, ale témy otázok musia pokrývať všetky štyri tematické okruhy. Každá otázka musí obsahovať aj tematicky spojený zdroj, ktorého analýza je taktiež súčasťou skúšky.

Hodnotenie

Za výkon na ústnej skúške možno udeliť maximálne 70 bodov. V rámci toho za prezentáciu projektovej práce 20 bodov, za vypracovanie otázky 50 bodov. Hodnotenie výkonu prebieha podľa ústredne vypracovanej príručky na opravu a hodnotenie, ktorá obsahuje nasledujúce všeobecné kritériá hodnotenia.

Prezentácia projektu - celkovo 20 bodov

- zhrnutie podstaty projektovej práce 7 bodov
- technika prezentácie, prednes 5 bodov
- náročnosť jazykového prejavu 5 bodov
- názornosť 3 body

Hodnotenie odpovede na otázku - celkovo 50 bodov

- obsah 25 bodov
- analýza zdroja 10 bodov
- náročnosť jazykového prejavu 10 bodov
- kompozícia, zostavenie odpovede 5 bodov

SKÚŠKA VYŠŠIEHO STUPŇA

Štruktúra skúšky

Písomná skúška 180 minút	Ústna skúška 20 minút
Esej	Vypracovanie otázky
100 bodov	50 bodov

Písomná skúška

Obsahové a formálne parametre písomnej skúšky

Obsahová štruktúra skúšky

Formou písomnej skúšky na vyššom stupni je napísanie eseje podľa ústredne stanoveného zadania (maturant si vyberá z troch možných tém) s rozsahom 600 -700 slov.

Písomná skúška je založená na podrobných požiadavkách maturitnej skúšky zo slovenskej vzdelanosti. Obsahuje úlohy opierajúce sa o zdroje z ôsmich tematických okruhov (pozri Podrobné požiadavky), v súvislosti s ktorými maturant na základe vlastných znalostí a schopností súvislo vyjadrí mienku a zároveň reaguje aj na uvedené zdroje (analyzuje ich).

Hodnotenie

Za celú písomnú prácu možno udeliť maximálne 100 bodov. Spôsob udeľovania bodov je uvedený v ústredne vypracovanej príručke na opravy a hodnotenia, ktorá je súčasťou písomnej maturitnej práce.

Ústna skúška

Obsahové a formálne parametre ústnej skúšky

Obsahová štruktúra skúšky

Na ústnu skúšku je ústredne zostavených 10 otázok Každá otázka sa skladá z dvoch podotázok. Podotázka „A” obsahuje tematiku z okruhu historické vedomosti a vedomosti o národnostnej politike, podotázka „B” vedomosti z národopisu a vedomosti o jazyku slovenskej menšiny. Pomer tematických okruhov v rade jednotlivých podotázok nemusí byť 50-50%, niektoré tematické okruhy môžu byť viac frekventované. Maturant má k dispozícii dvakrát desať minút na to, aby podal samostatnú odpoveď na témy z obidvoch vytiahnutých podotázok.

Hodnotenie

Za výkon na ústnej skúške možno udeliť maximálne 50 bodov, v rámci toho za každú podotázku 25-25 bodov. Hodnotenie výkonu prebieha podľa ústredne vypracovanej príručky na opravy a hodnotenie, ktorá obsahuje nasledujúce všeobecné kritériá hodnotenia.

1. podotázka „A“:

- obsah	15 bodov
- kompozícia, zostavenie odpovede	5 bodov
- náročnosť jazykového prejavu	5 bodov

2. podotázka „B“:

- obsah	15 bodov
- kompozícia, zostavenie odpovede	5 bodov
- náročnosť jazykového prejavu	5 bodov